

SÈRIE 4

ELS OBJECTES

Exercici 1 (2 punts)

Consideracions generals:

L'alumne haurà escollit d'entre les dues opcions proposades la que li permeti demostrar millor els seus coneixements.

Les dues imatges (núm.1 i núm.2) són suficientment oposades en molts aspectes, però tenen, al mateix temps, punts en comú; per tant, és fàcil d'establir relacions de similitud o divergència.

Per sobre del plantejament concret que faci l'alumne, s'ha de valorar:

1r. La capacitat per observar i analitzar visualment les imatges.

2n. El coneixement i ús adequat de la terminologia.

En l'OPCIÓ A es demana que l'examinand faci una anàlisi formal, és a dir, que indiqui tot el que fa referència a l'estructura, composició, caràcter o particularitat de les formes, línies, colors, tècniques, mides, etc. Alguns d'aquests aspectes són, a més, fàcilment visualitzables a través d'uns croquis, dels quals el corrector pot deduir el grau de comprensió i claredat gràfica de l'alumne. Hi ha diferents tipus de croquis, tots ells vàlids, a través d'ells el corrector ha de valorar la capacitat de l'examinand per entendre l'organització de la imatge.

En l'OPCIÓ B es demana que l'alumne exposi i relacioni els valors connotatius de les obres, així com les interpretacions que poden formar part del bagatge cultural pròpies del batxillerat o que són estrictament personals. L'alumne pot descriure també la seva particular interpretació de les obres. Cal valorar positivament si l'examinand és capaç d'establir relacions amb altres autors, obres i moviments.

Tant en una opció com en l'altra, cal tenir en compte que no existeix una resposta única, ni tan sols modèlica, per tant, i només a títol orientatiu per al corrector, esmentem una llista d'idees clau per cada opció. Advertim que, malgrat que les presentem separatament, l'alumne pot respondre interrelacionadament.

OPCIÓ A

Anàlisi comparativa:

Idees Clau

Similituds:

Les dues imatges prenen els objectes com a referent o motiu.

Ambdues obres utilitzen els papers enganxats, tot i que la finalitat es diferent. La imatge A els integra dins la tècnica del collage la imatge B els utilitza com element d'estudi i composició del dibuix general.

Imatge global com a suma d'imatges parcials.

Divergències:

Format:

La imatge A té un format vertical.

La imatge B té un format horitzontal.

Composició:

La imatge A utilitza la superposició de plans i superfícies colorades, poca profunditat. Importància de la superfície pictòrica.

Tècniques: Complexitat tècnica a l'imatge A: Paper encolat (*collage*), gouache i carbó sobre cartró) Més simplicitat tècnica a l'imatge B: lla`pui, bolígraf i papaers

encolats. La imatge B és un esbós per una pintura futura i la imatge A és una obra final.

Imatge B: La superposició dels diferents dibuixos recrea una escena real (una taula parada i dues figures) amb profunditat i perspectiva.

Importància de l'espai buit de la part superior del quadre.

Color:

La imatge A integra el color, la imatge B és monocrom.

Tècnica:

La imatge A el dibuix amb carbó s'integra amb altres tècniques: gouache i papers encolats. Tècnica del collage. El collage canvia l'aparença del suport i de la superfície pictòrica

La imatge B el dibuix a llapis analitza la forma dels objectes i els distribueix a l'espai, conformant una representació realista de la realitat.

Valorar a més:

Propietat en l'ús de la terminologia adequada.

Interpretacions personals de l'obra

Imatge A. Pablo Picasso (1881-1973): *Fruiter amb fruites, violí i copa*, 1912. Paper encolat, gouache i carbó sobre cartró. 65 x 49,5 cm. Museu d'Art de Filadèlfia. Colecció A.E. Gallatin

Síntesi d'idees clau:

Format vertical. La importància de la composició radica en la superposició de superfícies i plans. La superfície pictòrica és l'element gràfic protagonista. La tècnica utilitzada és el *collage*, compagina l'ús del dibuix amb carbó amb el gouache i els paper encolats. Ús de les superfícies de color. En les obres cubistes es van utilitzar els "*papiers collés*" tècnicament de moltes maneres: com a simples plans de color, com a representació o suggestió d'objectes per analogia (per la forma de retallar-lo o per l'ús de materials d'imitació de fusta, marbre,...) o com a realitat simplement traslladada al quadre (el diari, el paquet de tabac, l'etiqueta de les ampolles,..). Integració de la tipografia. La representació de l'espai és de caràcter sintètic.

Valorar a més:

L'ús de la terminologia

L'encert i claredat en el croquis (en cas d'haver-n'hi)

Imatge B. Antonio López(1936): *Dibuixos per l'elaboració de "La cena"*,1971-80. Llapis i bolígraf sobre paper vegetal.Conjunt:89x101 cm. Col·lació de l'artista.

Síntesi d'idees clau:

Format horitzontal. Escena on apareixen dues figures al voltant de la taula parada per un àpat familiar

L'autor usa la superposició de dibuixos de diferents elements que formen l'escena general. La imatge global és la superposició d'imatges parcials. El pes de la imatge recau en la part baixa del quadre. La composició es desenvolupa en la profunditat de l'espai. Imatge en perspectiva, creant il·lusió de realitat. Punt de vista elevat en relació al model.

Us del dibuix de línia i com a esbós d'una pintura com és aquest cas tot i que l'alumne no té l'obligació de conèixer-la.

Valorar a més:

L'ús de la terminologia

Valorar l'encert i claredat en el croquis (en cas d'haver-n'hi)

OPCIÓ B

Anàlisi comparativa:

Idees Clau:

Similituds:

Temàtiques: Objectes al voltant d'una taula

Divergències:

Temàtiques: Objectes i escena amb objectes i persones.

Estilístiques: Imatge A: Cubisme. Imatge B: Realisme

Imatge A. Pablo Picasso (1881-1973): *Fruiter amb fruites, violí i copa*, 1912. Paper encolat, gouache i carbó sobre cartró. 65 x 49,5 cm. Museu d'Art de Filadèlfia. Colecció A.E. Gallatin

Cubisme. Primeres avantguardes artístiques. La superfície del quadre s'entén com a realitat independent del model

Fragmentació de la superfície del quadre. Experimentació del llenguatge plàstic. La pintura s'allibera de la il·lusió realista. La pintura no és una còpia o un símbol de la realitat sinó la realitat.

Cubisme sintètic.

El pintor no sembla ja que parteix només de l'anàlisi d'un motiu particular, sinó dels materials pictòrics amb els quals organitza el motiu.

Les facetes menudes són substituïdes per plans més amplis i el color es comença a fer-se més ric. Més endavant (1914) l'èmfasis sobre la superfície es va incrementar amb efectes "puntillistes" i textures. 1921 amb la seva doble versió dels tres músics, creà les peces culminants del cubisme sintètic.

Propietat en l'ús de la terminologia adequada.

Interpretacions personals de l'obra

Imatge B. Antonio López(1936): *Dibuixos per l'elaboració de "La cena"*,1971-80. Llapis i bolígraf sobre paper vegetal. Conjunt:89x101 cm Colecció de l'artista

Idees clau:

Nou realisme

Realisme amb caràcter gnoseològic. El coneixement del món i del fet plàstic, té el seu origen i els seus punts de contacte amb el passat.

El seu plantejament artístic es fonamenta en una concepció ètica i existencial de la realitat, que pot considerar-se dins la tradició espanyola dels pintors del segle d'or.

Les seves imatges aprofundeixen en la substantivitat de les coses. Estima del subjectes i sublimació dels objectes, per vulgars que siguin. Descobreix la transcendència del món quotidià. Els seus quadres són la memòria d'un món i d'unes escenes fugisseres i coses efímeres que mitjançant la pintura es fixen tot i que la imatge A es un esbòs per una pintura.

Realisme màgic.

Atmosfera d'austeritat en el tractament del quadre, en l'ús de l'espai buit, com en els elements representats.

L'autor utilitza temes de la crònica familiar.

Valorar a més:

Propietat en l'ús de la terminologia adequada.

Interpretacions personals de l'obra.

Exercici 2 (8 PUNTS)

Consideracions generals:

Es valorarà:

- La capacitat de resposta a l'exercici proposat.
- Coherència entre concepte i llenguatge visual, composició i procediment gràfic.
- El risc en presentar solucions creatives

Esbossos (1 punt)

- Capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual. Procés evolutiu de l'esbós fins acostar-se a la proposta que es desenvoluparà en gran.

Treball de 100 cm x 70 cm. (7 punts)

Les imatges de l'exercici 1 serveixen per emmarcar la proposta de l'exercici 2, el qual, de fet, es tracta de recompondre uns objectes a l'espai. Al guió de treball de l'enunciat hi ha alguns requeriments de compliment imprescindible: Caràcter realista. Il·luminació versemblant. Superposició d'objectes. Reinvenció de la posició i il·luminació dels objectes de les fotografies. En síntesi és tracta d'un exercici de comprensió espacial y volumètrica.

A- Plantejament visual del tema proposat. Capacitat de resolució de la representació de les formes a l'espai. Riquesa i diversitat de situacions lumíniques del referent (Puntuació orientativa màxima:2 punts)

B- Composició i domini de la superfície del dibuix. Capacitat de selecció del referent. Composició i punt de vista (Puntuació orientativa màxima:2 punts)

C- Tractament correcte de la tècnica seca escollida lliurement. (L'examinand pot incidir sobre algun dels aspectes de la representació més que d'altres o utilitzar solucions gràfiques diverses i igualment vàlides (per exemple: contrastos, masses planes, textures, etc. (Puntuació orientativa màxima: 2 punts)

D- Altres aspectes que l'examinador pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat (Puntuació orientativa màxima:1 punt)